

S T Ř E L I C K Ý Z P R A V O D A J

Ročník XX

<http://www.streliceubrna.cz>

Červen 2001

Zastupitelstvo obce

V minulém období Zastupitelstvo obce nezasedalo. V tomto měsíci svolal starosta obce veřejné zasedání na 21.6.2001 v 19:00 hodin v zasedací místnosti hasičské zbrojnice.

Rada obce

V uplynulém období zasedala Rada obce na svém řádném 64. a 65. zasedání a mimo jiné se zabývala:

- vyslala na školení velitele a strojníky místní Hasičské záchranné jednotky,
- vyslovila souhlas s návrhem na ukončení nájemního vztahu na provozovnu paní Mahovské,
- zabývala se studií nové příjezdové komunikace ke hřišti a koupališti,
- připravila pro jednání Zastupitelstva odprodej akci České spořitelny,
- vyslovila se souhlasně k odstoupení od programu „Ochrana povodí vod řeky Dyje,, Svazku VaK Ivančice,
- provedla kontrolu stavby „Rekonstrukce Obecního domu“,
- seznámila se s výsledky auditu hospodaření Obce, který byl přijat bez výhrad,
- prostudovala materiály k postupu při zajištění akce „Výstavba ČOV“,
- reagovala na požadavek ÚSPM ve věci instalace zákazu vjezdu cyklistů na chodník vedoucí k ústavu,
- vyvolala jednání nad zpracovaným projektem dopravního řešení páteřní komunikace obcí s Policí ČR a SÚS,
- vzala na vědomí přípravu provozu místního koupaliště a rozhodla o pronájmu kiosku,
- projednala a schválila směrnici 03/2001 o „Poskytování cestovních náhrad při pracovních cestách“,
- schválila po projednání „Sociální fond obce Střelice“,
- podpořila finančně pronájem místa pro dětský tábor ve Smrku,
- pověřila starostu obce podepsáním smlouvy na dodávku projektové dokumentace na kanalizaci pro ČOV s firmou Prodistav,
- zabývala se přípravou jednání Zastupitelstva obce,
- rozhodla o přípravě převedení telefonních stanic v pronajímaných prostorách na nájemce,
- zabývala se stížností na rušení nočního klidu v provozovně JAPO Střelice,
- pověřila starostu zajištěním elektronického styku s peněžním ústavem,
- seznámila se se směrnicí starosty obce č. 4 - „Oběh účetních dokladů“,
- rozhodla o zadání projektu „Rekonstrukce stok“ v prostoru kanálků pod železničním svrškem ČD.

Mezinárodní den dětí

Slovo starosty

Dovoluji mi, abych touto cestou ještě jednou poděkoval všem účinkujícím a těm, kteří se jakkoli podíleli na důstojném průběhu a přípravách místní slavnosti Svátku matek.

ing. A. Kazda

Připomínáme

Tento měsíc je poslední možnost občanů využít k úhradě za třídění a svoz domovního odpadu. Dle platné vyhlášky obce je povinna osoba starší osmnácti let s trvalým bydlištěm v obci Střelice využívat systém třídění a svozu odpadu uhradit obci 300,- Kč za příslušný kalendářní rok. Osoby jež nejsou do systému zapojeny, jsou povinny předložit průkazné podklady o třídění a likvidaci odpadu.

ČOV ve Střelicích

Státní fond životního prostředí České republiky oznámil dopisem ze dne 26.4.2001 rozhodnutí ministra životního prostředí RNDr. Miloše Kužvarta č. 11350011, kterým se dává na vědomí Obci Střelice poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu podle § 1 odst. 5 zákona ČNR č. 388/1991 na akci „Splašková kanalizace a ČOV v k.ú. Střelice, okres Brno-venkov“ s realizovanou výstavbou v letech 2001 - 2004.

Obědy pro starší občany

Firma Ketman jako dodavatel obědů pro občany v důchodovém věku společně s obcí Střelice oznamují, že se dnem 1.7.2001 mění cena za jeden oběd z 34,- Kč na 36,- Kč.

Aktivita občanů ulice Pod Lesem

Na tomto místě si dovoluujeme zveřejnit text, který byl zaslán na Obec Střelice:

Petice: Požadujeme označit od křižovatky z ulice Nebovická na konec ulice Pod Lesem obytnou zónu, vzhledem k vyššímu pohybu dětí. Z důvodu omezení, které vznikne tímto značením, vyznačit parkování u bytových jednotek na ulici Nebovická č. p. 34, 36 a na ulici Pod Lesem vymežit značkou Parkoviště (Podélné stání) v obou směrech. Z důvodů rozměrů vozovky nelze tento projekt realizovat, po konzultaci s odborníkem lze tento projekt vyřešit snížením nejvyšší povolené rychlosti na 20 km/h a značkou Pozor děti! (připojeny podpisy 44 občanů).

Vzhledem ke skutečnosti, že na tuto záležitost nelze reagovat podle Petičního zákona, volíme alespoň tuto formu a dovolíme si celou záležitost vyjasnit. Nynější instalované dopravní značení bylo osazeno ve smyslu zákona 361/200 Sb. koncem roku 2000. V průběhu rekonstrukce stavby byl projekt doplněn o instalaci příčného prahu. V dalším průběhu stavby (v roce 2001) vešla v platnost nová vyhláška, která dopravní značení upravuje. Z toho vyplývá, že k úpravě dopravního značení skutečně dojde a je v této době předmětem zadání autorizovaného odborníka. Nelze však předpokládat, že se objeví výše uvedené požadované značení, neboť realizovaná rekonstrukce vozovky s chodníky neumožňuje označit dotčený prostor jako obytnou ulici. Obytnou ulici - zónu, lze označit takovou, kde se nachází chodníky a vozovka ve stejné výši. Konstrukci samotného prahu bylo sledováno dostatečně zabezpečení pomalého vjezdu vozidel do ulice, odpovídající maximální rychlosti 20km/hodinu. Případným dalším odstraněním dopravního značení (hlavní ulice a vedlejší) může být zabezpečena pomalá jízda vozidel (vjíždějící vozidlo je nuceno dávat přednost zprava přijíždějícím vozidlům). Jak je v závěru vzpomenu, nelze vyznačit před domy č. p. 34 a 36 parkovací plochu z důvodu šířky vozovky. Děkujeme za pochopení.

Koupaliště

Místní koupaliště bude pro veřejnost otevřeno koncem června a provozovatelem je obec Střelice. Občerstvení, které je již v provozu, zajišťuje smluvní nájemce.

Poděkování

Rodiče žáků 9.B třídy děkují učitelům ZŠ ve Střelicích za přípravu k přijímacím zkouškám na střední školy, zejména pak třídnímu panu učiteli Markovi Holešovskému, který žáky připravil z matematiky.

Dětem k svátku

Před několika dny byla provedena rekonstrukce pískoviště a rozšíření stávajícího mobiliáře v parku na ulici Na Hrázi. Tohoto díla a projektu se ujal střelický občan, lidový malíř, řezbář a všeuměl pan Jiří Polešák s několika nadšenci. Dílo bylo částečně vybudováno z odpadového materiálu při rekonstrukci Obecního domu a zaměřeno pro děti do šesti let věku a je malým dárkem ke svátku dětí.

Maminky měly svátek

Měsíc květen byl v naší obci bezesporu velmi bohatý na kulturní a tělovýchovné akce.

Každodenní procházku bylo možné zakončit, nebo naopak začít zastavením se na některém z pěkných vystoupení. K tomu také patřila již tradičně druhá neděle v měsíci, kdy mají svátek naše nejmilovanější - maminky. Za péči, výchovu a lásku jim přišla poděkovat velká spousta dětí. Na pódiu u hasičské zbrojnice vystoupily děti z mateřské školy s pásmem písniček a říkadel pod vedení svých učitelek. Právem sklídily velký potlesk. Ve druhé části se předvedly jednotlivé soubory ze Základní školy ve Střelcích, které pracují celoročně pod vedením svých učitelek v mimoškolní činnosti: divadelní kroužek, pěvecký sbor ROSA, aerobic, moderní discoformace, soubor country tanců. Třetí část odpoledne vytvořili žáci ze Základní umělecké školy ve Střelcích. Vystoupili v nástrojových duetech, na závěr předvedla vlastní tvorbu country kapela ŠOK. Všem účinkujícím se velmi dařilo. Počátek slavnostního odpoledne patřil produkci dechového orchestru Frajárenka, který svými skladbami potěšil každého přítomného člověka.

Nelze než vyslovit vřelý dík všem vystupujícím a jejich vedoucím, moderátorovi, organizátorům a těšit se na příští oslavu plnou slunce.

Za OÚ ve Střelcích Fialová Helena

Letní noc

Místní Sbor dobrovolných hasičů spolu s Mysliveckým sdružením Výrovka si vás dovolují pozvat na Letní noc se skupinou WEGET, která se koná 23. června od 20:00 hodin na prostranství před hasičskou zbrojnicí. Tradičně je přichystáno bohaté občerstvení a myslivecká kuchyně.

Celostátní setkání country souborů

Ve dnech 27. - 29.4.2001 se v Táboře uskutečnilo 11. celostátní setkání country dětských souborů. I my jsme se rozhodli, že se zúčastníme, abychom nabylí nové zkušenosti, získali nové kamarády.

Bohužel jsme museli jít v pátek do vyučování na první tři hodiny. Jakmile začala přestávka všichni se netrpělivě hrnuli před školu a potom jsme odešli na nádraží. Cesta vlakem nebyla příliš zábavná. Jakmile jsme dojeli do Tábora, tak jsme se šli do školy ubytovat. Ještě večer jsme tancovali a potom jsme šli do třídy, kde jsme byli ubytováni. V sobotu ráno jsme museli hned na plac. Tancovali jsme zhruba do půl jedné a potom jsme šli na oběd. Po obědě nás čekal bazén. Ale bohužel jsme tam byli jen hodinu. Večer jsme se dívali na soutěž různých country souborů. Potom jsme opět tancovali do 22:00 hodin. Paní uč. Procházková a paní uč. Teplá nám zařídily noční výlet do města. Výlet městem byl tak hezký, že jsme se vyfotili u velké kašny. Potom jsme se vrátili do školy. Ráno jsme se probudili, ještě nás čekalo tančení, ale moc jsme se těšili domů. V poledne jsme šli do hotelu, kde jsme měli „smažák“. Pak jsme čekali na vlak. Cestou domů jsme zpívali a hráli karty. Když jsme přijeli na nádraží, už nás čekaly maminky. Nakonec jsme se s radostí rozešli domů.

*P. Dočekalová, J. Valášková,
P. Arnoštová a P. Ambrožová*

Muzeum informuje

Další součástí Střelického muzea, které si v dnešním článku připomeneme je oddělení numismatiky.

V tomto oddělení se soustřeďují především kovové mince. Naší snahou je do sbírek získat všechny kovové mince, které v našem státě platily od vzniku ČSR v roce 1918 až do dnešní doby.

Kompletní soubory všech mincí, které současně platily, jsou v muzejních sbírkách z těchto údobí:

- Protektorát Čechy a Morava z let 1939 - 1945,
- ČSR od měnové reformy 1953 do změny názvu státu na ČSSR v roce 1960,
- ČSSR od doby platnosti druhého vzoru mincí v roce 1970 - 1975 do zániku ČSSR v roce 1989,
- Česká republika od roku 1993 dodnes.

Nejvíce mincí nám chybí z období 1. republiky z let 1918 - 1939. Dosud se nám nepodařilo zajistit mince v hodnotě 5 Kčs 10 Kčs a 20 Kčs. Všechny shromážděné mince byly do Střelického muzea darovány našimi spoluobčany.

Vedle kovových mincí se ve sbírkách nachází také papírové bankovky, těch je však vzhledem k jejich nominální hodnotě velmi málo. Až od doby vzniku muzea - od roku 1995, jsou ve sbírkách uloženy platné bankovky všech nominálních hodnot i všech jejich verzí. Jejich donátorem je obec.

Též kovové mince a papírová platidla cizích států jsou předmětem sbírek Střelického muzea. I tyto pochází z darů našich občanů, kteří si je přivezli ze svých cest do zahraničí. Ve sbírkách jsou uschovány mince ze 23 evropských států a z různých časových údobí jejich platnosti. Jsou zde také uloženy mince států dnes již neexistujících (Rakousko-Uhersko, Německá 3. říše, Jugoslávie z let 1945 - 1989, SSSR, NDR).

Malý počet mincí je i ze tří zámořských států - Kanady, USA a Venezuely.

Od roku 1996 se do numismatické sbírky muzea zařazují pamětní stříbrné mince, které pravidelně každoročně vydává Česká národní banka k příležitostným společenským, kulturním, hospodářským i politickým výročím. Pamětních stříbrných mincí staršího data je ve sbírkách dosti málo. Nepožijí se běžně, vlastní je pouze aktivní sběratelé - numismatici pro své potěšení.

Numismatické oddělení také shromažďuje medaile vydávané k významným výročím a událostem (velké povodně na Moravě, ukončení XX. století, začátek XXI. století, vstup ČR do NATO). Občas se razí tematické kolekce stříbrných nebo zlatých medailí (12 ks „Staré pověsti české“, 3 ks českoslovenští prezidenti, 6 ks „Čeští svatí“, 10 ks „10 století architektury“).

Do sbírek muzea přispěli občané také medailemi, které obdrželi sami nebo jejich předkové, za účast v odboji, za pracovní výsledky, za členství v různých organizacích apod..

V současné době má Střelické muzeum ve svých sbírkách 715 kovových mincí, 76 papírových bankovek, 33 druhů pamětních mincí a 23 druhů pamětních medailí.

Každý čtvrtek v odpoledních hodinách si můžete prohlédnout nejen mince a medaile, ale také další deponované exponáty Střelického muzea. I vy můžete přispět do jeho sbírek a rozšířit tak jeho kolekci.

Těšíme se na vaši účast a na váš zájem.

Jana Švestková a Ing. Václav Dlapka

Setkání s písničkou

Ve čtvrtek 26. dubna letošního roku se stala ZŠ ve Střelcích pro bezmála 250 dětí slavnostním místem, neboť se zde konal VI. ročník soutěže dětských pěveckých sborů ze škol okresu Brno-venkov. Toto soutěžní klání je vždy vyvrcholením celoroční práce kroužků sborového zpěvu, zhodnocením kvality práce sbormistrů a poctivého přístupu každého žáka k této aktivitě. Neméně záleží na přípravě korepetitorů.

Porota pracovala ve složení PhDr. Jan Kostečka DrSc. z Pedagogické fakulty v Brně, p. Zdeňka Vrbová - vedoucí komise HV referátu školství a p. Pavel Hamřík - ředitel ZUŠ a sbormistr, a posuzovala desetiminutové vstoupení každého kolektivu s povinnou a cappelovou skladbou.

Vzhledem k tomu, že soutěž probíhala za plného vyučovacího režimu, kdy sbory měly vymezeny pouze část pravého křídla školy, je nutné poděkovat všem vyučujícím a žákům za naprosto bezchybné udržení kázně. Díky slunečnému počasí se zpěváci mohli proběhnout nebo posadit na školním hřišti. Všichni se občerstvili výbornými koblihami a frukem, které sponzorsky věnovalo pekařství p. Chloupka a firma JASO. Celou soutěžní přehlídku financoval Obecní úřad ve Střelcích. Nutno podotknout, že bez pomoci OÚ a sponzorů by se toto nemohlo konat.

Na závěr byla soutěžní přehlídka hodnocena v tělocvičně, byly předány poháry a čestná uznání. Výsledek byl takový:

I. kategorie - sbory 1. - 5. třídy

1. místo: ZŠ Ivančice, sbormistr Hana Homolková a ZUŠ Kuřim, sbormistr Pavlína Zámečnicková
2. místo: ZŠ Žabčice, sbormistr Jitka Kafková a ZŠ Bílovice, sbormistr Martina Kříčková
3. místo: ZŠ Rosice, sbormistr Zita Hvězdová

II. kategorie - sbory 3. - 9. třídy

1. místo: ZŠ Střelice, sbormistr Helena Fialová
2. a 3. místo: neuděleno

Čestné uznání za účast: ZŠ Sokolnice, sbormistr Jiřina Teterová a ZŠ Kanice, sbormistr Dana Šnajdrová.

Úplné zakončení bylo velmi dojemné, protože si všech 250 vysvátkovaných i krojovaných dětí zazpívalo společnou píseň a všichni vyslovili přání účasti na dalším ročníku.

Fialová Helena za ZŠ Střelice

Setkání důchodců

Naše setkání jsme naplánovali na neděli 17. června v 16:00 hodin v zasedací místnosti hasičské zbrojnice. Pokud všecko dopadne podle plánu, přijde mezi nás pan Ivan Nutil, nadšený sběratel historických snímků Brna a znalec tohoto města. Spolu s ním si můžeme vyprávět o nejstarší podobě města a jeho zajímavostech. Těšíme se na všechny přátele a současně zveme mladší a zánovní občany důchodového věku. Přijďte mezi nás. Káva, čaj a něco k zakousnutí bude připraveno.

Markovi a M. Smutná

Dětský den v ÚSP

Dne 2.6.2001 se v ÚSP Střelice koná Dětský den. Program začíná již v 8 hodin a končí v 18 hodin. Během dne je možná prohlídka ústavu a skleníku a také projížďka na kolotoči. Uskuteční se prodej výrobků klientů ústavu a mezi 13 a 15 hodinou koncert dechové kapely Frajárenka. Poté je vyhlášena soutěž v závěsném kuželníku o Střelický hrec spojená s opékáním buřtů. V 16 hodin je vyhlášení vítězů soutěže. Občerstvení je zajištěno v areálu.

Hode bele, hode bodó...

Ve Střelcích se tradičně konají počátkem léta na svátek Nejsvětější Trojice mladé hody. Tento svátek letos připadl na neděli 10.6.2001. Mládež si opět oblékne střelický kroj, aby tak uchovala dlouholetou tradici. Pořadatelství se opět jako tradičně ujal místní Sbor dobrovolných hasičů a spolu s dechovou hudbou Petrovanka se postará o hodnotný kulturní program. Stárci v kroji již tradičně zahájí na ranní mši svaté místní slavnost. Ta bude pokračovat zvaním občanů po celé vesnici a odpoledne vyjde průvod stárků od patnácti hodin od hasičské zbrojnice. Zde je přichystáno nejen posezení, ale i bohaté občerstvení a pro děti neodmyslitelné kolotoče. Večerní hodová veselice začne ve 20.00 hodin pod máj.

Mrtvá židovka

Pantáti chodívali na čtvrťák do palírny, k židovce Síglové (Válkova hospoda). Tehda zemřela židovce matka a židé se nesměli nechat pohřbit v rakvi, obvykle se mrtvé tělo jen omotalo pruhy bílého plátna a tak se uložilo do země. Nebožtík se musel už několik hodin po smrti (na to byl přísný předpis) převést na židovský hřbitov a nezáleželo na tom, zda byl den či noc. Tehdy se židé z blízkého okolí nechávali pohřbit na židovském hřbitově v Ivančicích. Špimounkův dědeček zapřáhl ještě za tmy koně, na vůz mu naložili mrtvé tělo stařeny zavinuté v plátně a děda jel přes Tetčice a Neslovce na místo určení. Je to kopcovitá krajina a na silnici vůz navíc pořádně drncal. Naráz se děda otočil a vidí, že se židovka na voze vztyčuje. Jakmile se děda s vozem pohnul, pohnula se i ona. Děda vyskočil z vozu a jak vyskočil, tělo se hned položilo. Pak však sebou trhnul kůň a tělo se opět pozvedlo! Děda se bál k vozu vůbec jen přiblížit, myslel si, že židovka ožila. Nakonec si musel dodat odvahy a jít k vozu. Jak se mu ulevilo, když zjistil, že se plátno natočilo na kolo a tím se mrtvé tělo při pohybu kola zvedalo. Ulehčeně vytrhl plátno z kola a vykřikl: „Lež!“ a dovezl už pokojně mrtvé tělo k místu posledního odpočinku.

Hraniční kameny

Obec Střelice byla ve své historii spjata s hajanskou vrchností. Dodnes nacházíme na území obce hraniční kameny, které toto panství ohraničovalo. V obci Hajany, která je od naší obce vzdálena vzdálenou čarou asi 8 km se nacházelo sídlo hraběcí vrchnosti Dejmu. Pokud přijždeme do obce Hajany od Ořechova, uvidíme zchátralé hraběcí sídlo na levé straně cesty a vpravo asi 50 metrů od silnice v lese stojí hrobka tohoto rodu. Stav v roce 2000: neudržovaná stavba se zazděným vchodem. Na katastrálním území obce taktéž můžeme nalézt hraniční kameny Kartuziánského kláštera v Brně, Králově Poli. Ten založil 13. srpna 1375 markrabě Jan Jindřich Lucemburský a daroval mu mlýn Na Domychu, předměstí na Trnitě, vinici v Obřanech, ves Černovice a také mimo svého jiného majetku i obec Střelice. Zakládací listina je dnes uložena v oblastním archivu v originále. Pokud mluvíme o hraničních kamenech, je nutno zde uvést i vypodobnění hraničního kamene, na kterém jsou znázorněny části znaku obce Střelice.

Kopřiva žahavá jak ji neznáme

Zvláště na jaře je kopřiva rostlinou, bez které se prostě neobejdeme. Její účinky při léčbě nemocí jsou veliké a právě tyto měsíce, které sebou nesou jarní únavu, jsou pro použití kopřivy ideální.

Mezi prvními rostlinami na jaře vyrůstají kopřivy. Jsou skromné. Krčí se u plotu, na skládkách různého odpadu, vyhledávají tam látky pro svoji výživu.

Je to rostlina s vytrvalým plazivým oddenkem, vyrůstá až metr vysoká, s listy vstřícnými, hrubě pilovanými, vejčitými. Na lodyze a listech jsou křehké chloupky, které se při dotyku ulamují. Z dutin chloupků vychází ostrá šťáva, kyselina mravenčí, která dráždí kůži, způsobuje záněty a puchýře. To bývá příčinou, že se jí lidé bojí a vyhýbají se jí.

Ale velmi málo lidí zná její užitečné a léčivé vlastnosti. Obsahuje draslík, síru, železo, mangan, chlór, sodík, vápno, tříslovinu, křemičitany a soli. V nejstarších i nejmladších herbářích se popisují léčivé účinky této rostliny:

- ničí a rozpouští škodliviny v těle,
- čistí krev,
- tvoří nová krevní tělíska,
- posiluje nervy,
- hojí žaludeční vředy,
- rozpouští kyselinu močovou a neutralizuje ji,
- posiluje a vyživuje vlasy,
- pomáhá při únavě a vyčerpání,
- vhodná při chudokrevnosti,
- pomáhá při léčbě revmatismu a dny.

Žahavé kopřivy byly také pokládány na tělo při padoucnici, mrtvici a u zdánlivě mrtvých. V tomto případě zardělost kůže a naskočení puchýřků ukázaly, že je ještě v těle život.

Mnohá z hospodyněk ví, že mladé výhonky kopřiv jsou velmi chutnou zeleninou, která se může použít na mnoho způsobů. Možná ji upravit jako špenát, do masových nádivek, do bramboráků. Kdo rád česnečku, přidá jako zeleninu mladé kopřivy. Patří to k jarní ozdravné kůře. Z kopřiv lze připravit:

Nálev - vrchovatou čajovou lžičku přelijeme 1/4 litrem vody a krátce luhujeme

Tinktura - na jaře vykopaný kořen kopřivy očistíme, pokrájíme a naplníme jím láhev, kterou zalijeme 40% reznou. Necháme stát 14 dní na teplém místě. Pak slijeme.

Vodní a lesní pohádky

Ve vydavatelství Ante Brno vyšla v prosinci loňského roku pro děti i dospělé knížka od Miroslava Butuly a Ivy Vlčkové: „Vodní a lesní pohádky“. Autor byl farářem naší církve a působil v letech 1929 -1947 v několika náboženských obcích na Moravě, především ve Zborovicích u Kroměříže a ve Střelicích u Brna. Patřil mezi první absolventy Husovy bohoslovecké fakulty v Praze a chtěl ještě získat doktorát na filozofické fakultě v Brně, ale nástup fašismu a násilné uzavření vysokých škol mu v tom zabránilo. Své povolání bral jako poslání a cítil se být „lékařem lidských duší“, jak sám říkával. Byl skromný, a proto také velmi oblíbený. Jeho žena, Věkoslava, roz. Beňová, povoláním učitelka, mu v náboženské obci velmi pomáhala, vedla s ním pěvecké sbory dospělých i dětí, s nimiž též nastudovali malá představení.

Těžká léta II. světové války přinesla br. farář M. Butulovi, který tehdy sloužil ve Střelicích u Brna, osobní neštěstí. O Vánocích sloužil bohoslužby v několika obcích při vysokých horečkách a ještě více se nachladil. Od té doby stonal, léky nepomáhaly a dílo zkázy dokonalo dlouhé obléhání Brna při osvobozovacích bojích na konci války. Tři týdny musel se svou rodinou a mnoha sousedy, jejichž domy byly vybombardovány, žít ve studeném vlhkém sklepě. Hned po osvobození byl poslán do nemocnice, ale léky byly nedostačující - penicilin ještě u nás nebyl - a tak se důsledek všeho strádání dal čekat - br. farář zůstal ochrnutý na spodní část těla. Po delším cvičení mohl chodit s pomocí holí, ale jen po domácnosti. Uzavřen mezi čtyřmi stěnami začal vymýšlet pohádky, které ho přenášely do přírody vod a lesů. Prvními čtenáři byly jeho dvě děti - Iva a Miroslav - jimž své rukopisy svěřoval.

Po sametové revoluci se pokusila dcera - Dr. Iva Vlčková-Butulová převyprávět pohádky a vydat je tiskem. Vlastním nákladem vydala knížky Stříbrné pohádky (1993), Dobrý hasrman (1995) a nyní vychází ucelené dílo br. faráře Butuly ve vázané a brožované formě s půvabnými ilustracemi. Tři generace se podílejí na této knize: otec - letos by se dožil 95 let, dcera Iva a nakladatel dr. Z. Chmel a mladá, teprve třináctiletá výtvarnice Michaela Košťálová.

Půvabnou knihu pohádek, plných něhy a lásky, lze zakoupit na Farním úřadě ČČSH ve Střelicích u Brna nebo v nakladatelství Ante v Brně, Smetanova 26.

M. Skálová

Historické živnosti - hospodáři

Pro zajímavost uvádíme text smlouvy mezi synem a odstoupjícím otcem na výměnek, jak byla sestavována kolem roku 1931. V ní se syn zavazuje odstoupjícímu hospodáři k:

Výhradnímu užívání a používání celého výměnkářského bytu, nalézajícího se v odstoupeném domě po levé straně průjezdu a zaujímajícího jednu světnici se dvěma okny do ulice. Jednu kuchyni s jedním oknem, jednu síň s vchodem z ulice a ze dvora. Jednu komoru a dále výhradní užívání jedné kůlničky, jednoho chléva pro kozu a jednoho chlévka pro vepřový dobytek, což vše k tomu výměnku přísluší. Dále výhradní užívání části půdy nad výměnkem se nacházející, části zahrádky před výměnkem se nacházející, poloviny sklepa pod kůlnou v průjezdě, spoluužívání dvora, dle potřeby jeho domácnosti. Užívání potřebné části stodoly pro uložení úrody z pozemků výměnkáři příslušejících. Spoluužívání záchoda a studny na dvoře s právem průchodu a průjezdu ohledně všeho toho. Hospodář se zavazuje výměnkáři každoročně na sv. Václava dodat 4 metrické centy pšenice a 4 metrické centy žita vše dobrého zrna a dobré jakosti, 5 q brambor jedlých dobré jakosti, 25 litrů sádla vepřového přepuštěného, 15 q uhlí kamenného, 5 metrů dřeva tvrdého palivového, dvě kopy tvrdých otýpek, každodenně 1 litr mléka kravského, čerstvé nadojeného a nesbíraného včetně dvou vajec to vše s dovozem a s uložením do usedlosti na místo od výměnkáře určené. K tomu každoročně obdělávati pozemky patřící k domu a to sice řádně a včas koňským potahem, svými lidmi, stroji zorat, povláčet, zaset, vždy jednou za 3 roky pohnojít, hnojivo rozvést a zaorat, úrodu všeho druhu sklídit, svěst a uložit na místo výměnkářem určené. Jako povinnost je též vymíněna potřeba povozu k lékaři a na dráhu a to cestu tam i zpět, ošetřování v případě nemoci a stáří, stejně tak jako léky a lékařské platit včetně doplnění šatstva a prádla.

Zaujalo nás - nejplodnější matka

Barbara Stratzmannová, rozená Schmotzerová, která žila v letech 1448 až 1503 v Bonningheimu v okrese Ludwigsburg, porodila podle dochovaných záznamů svému muži Adamovi 18 jednotlivých dětí, pětkrát dvojčata, čtyřikrát trojčata, jednou šesterčata a jednou sedmerčata. Celkem 38 synů a 15 dcer. Za nejplodnější ženu historie však platí nejmenovaná ruská rolnice, která žila v letech 1707 až 1782, a která přivedla na svět 69 dětí. Jiná žena z Chile, která žila ještě v padesátých letech 20. století, pak porodila 55 dětí.

Sport

Kdy za kopanou ve Střelících

Pá	1.6.	17:00	Střelice - Domášov	přípravka
So	2.6.	10:00	St. Lískovec - Kohoutovice	žáci
Ne	3.6.	10:00	Ořechov - Střelice	žáci
Ne	3.6.	14:30	Ořechov - Ivančice	žáci
Ne	3.6.	16:30	Ořechov - Tvarožná	muži
So	9.6.	10:00	St. Lískovec - Bosonohy	žáci
So	9.6.	13:00	Ořechov - Opatovice	dorost
So	9.6.	15:30	Ořechov - Mělčany	muži
So	16.6.	10:00	St. Lískovec - Řečkovice	žáci
Ne	17.6.	14:00	Ořechov - Hrušovany	žáci
Ne	17.6.	16:30	Ořechov - Říčany	muži

Pranostiky na červen

1. červen - O svatém Fortunátu má kapka deště cenu dukátu. Pěkné počasí toho dne slibuje úrodný rok.

3. červen - Jaké počasí o svatém Erazimu, takové bude i v příští zimu.

5. červen - Svatý Bonifác Norbert a Robert jsou malí ledoví muži.

6. červen - O svatém Norbertu chladno jde už k čertu.

8. červen - Medardova kápě - čtyřicet dní kape. Jaké počasí na Medarda bývá, šest neděl trvání mívá. Pláče-li Medard, i ječmen zapláče.

11. červen - O svatém Barnabáši bouřky často straší. Prší-li na svatého Barnabáše, padají hrozny do koše. Plačtivý Barnabáš - úroda na vinicích.

12. červen - Svatá Tonička mívá často uplakaná očička.

13. červen - Na svatého Antonína broušení kos započíná.

15. červen - Prší-li na svatého Víta, jest úrodný rok, ale žádný ječmen. Pohoda na svatého Víta, to dobrota na žita. Svatý Vít mění čas. Déšť na Víta - špatný budou žita. Pohoda od Víta do Jana - pro obilí je vyhraná. Svatý Vít dává trávě pít.

19. červen - Prší-li na svatého Gervase a Protaze, po čtyřicet dní se deštivé počasí ukáže. Svatí Gervázi a Protázi po loukách kopce sena rozhází. Na Gervase a Protaze posečeš seno nejsnáze, suché-li domů odvézt chceš, do Jana si pospěš.

21. červen - Na svatého Aloise poseč louku, neboj se!

23. červen - Na svatou Agripinu odpočivej jenom ve stínu.

24. červen - Na svatého Jána otvírá se k létu brána. Od svatého Jana Křtitele běží slunce k zimě a léto k horku. Před svatým Janem modli se o dešť, po něm přijde bez říkání. Do Jana Křtitele nechval ječmene. Prší-li na Jana Křtitele, pršívá tři dni celé, je-li bez deště, bude pěkně ještě. Déšť na svatého Jana Křtitele, nenasbíráš ořechů do větele. Nekuká-li kukačka před svatým Janem, bude neúrodný rok. Panuje-li okolo svatého Jana jižní neb jihozápadní vítr, dlužno denně čekati dešť, neboť ten čas jsou pléště v horkém pásmu. Radši čerta než hřib před svatým Janem viděti, to se stele k hladu.

26. červen - Svatý Jan Burian mlátí bez cepů. (krupobití)

27. červen - Často povětrnost Sedmi bratří na budoucích sedm týdnů patří. Prší-li na Ladislava, dešť po sedm neděl trvá. Neprší-li na sedm bratří, pak jsou suché žně.

29. červen - O Petru-li prší, po třicet dní dešť se vrší. Prší-li na svatého Petra a Pavla, bude mnoho myší, urodí se hodně hub. Jaký je Petr a Pavel, takový bude i Havel. Na Petra a Pavla zlomí se žito kořínek a ono zraje dnem i nocí. Je-li od Petra až do Vavřince parno, bývá v zimě dlouho studeno.

V červnu deštivo a chladno způsobí rok neúrodný snadno. Často-li se v červnu hrom ozývá, kalné léto potom přichází. Hřmí-li v červnu, zvede se obilí. Když kvete chrpa, za čtyry neděle chop se srpa.

Kříže a pomníky v proměnách

Kříž č. 9

Další kříž stával v polích u cesty od Božích polí pod kasárami (Graftami) v trati Kopečky. Na kamenném soklu byl umístěn litý kříž. Byla to krásná litécká práce. To dokazuje i snímek z roku 1955. Zřizovatelem tohoto kříže byl pan Jan Válka z ulice Bezručova, č.p. 55/1, jemuž patřila i sousedící polnost. Nápis na kříži nebyl čitelný. Bohužel se tento kříž do dnešních dní nedochoval. Blízko tohoto kříže zemřel v roce 1950 pan Hrdlička z ulice Antonína Smutného (mrtvice). Na místě vprostřed lánu roste mydlice lékařská - růžové kvítky na delších stoncích.

Kříž č. 10

U vozové cesty do „Honclá“ stojí mramorový kříž, který dal zbudovat v roce 1912 Martin Švestka z čísla popisného 88. U tohoto kříže kdysi zemřel pan Jan Svoboda z čísla 524. Současný stav nasvědčuje, že tento kříž odolává statečně, neboť je od roku 1955 takřka neměnný. Na kříži stojí nápis: POJĎTE KE MNĚ, KTERÍ V SVĚTĚ V SLZÁCH TĚŽCE PRACUJETE, POJĎTE, JÁ VÁS OBČERSTVÍM.

Pro naše kuchařky (i kuchaře)

Zapečený chléb se sýrem

(Švýcarská kuchyně)

180g tučného tvrdého sýra, 1 vejce, 3dl mléka, 4 krajice bílého chleba, citrónová šťáva, 20g másla, pepř, sůl.

Vejce rozšleháme v mléce, osolíme, opepříme a přidáme několik kapek citrónové šťavy. Do směsi současně namočíme krajice chleba, vložíme je ve vrstvách střídavě se strouhaným sýrem do máslu vymaštěné zapékací misky, posypeme strouhaným sýrem, poklademe vločkami másla a zalijeme zbylým mlékem. Zapečeme v mírně vyhřáté troubě (asi 20 minut).

Dobrou chuť!

Pro dobrou náladu

Ptá se syn matky: „Mami, až přijde táta domů, co mu ukážeme dřívě? Moje vysvědčení, nebo tvůj nový klobouk?“

„Bije tě táta?“

„Letos jenom dvakrát.“

„A za co?“

„Poprvé, když jsem mu ukázal svoje vysvědčení a podruhé, když jsem našel jeho...“

Moudrost neumírá na stáří

Ženy bez mužské společnosti ztrácejí lesk, muži bez žen hloupnou.

A. P. Čechov

K30	OPASEK sloven.	1	499 ŘÍMSKY	NIKDO sloven.	ÚTOK	M	ZPŮSOB ROZDÁNÍ KARET	MÍŠENKA	SPZOLO-MOUCE	SLOVEN. ČÁSTICE				
DRUH ÚČESU						MUŽSKÉ JMÉNO								
POBÍZET kniž.						PAPEŽSKÝ LIST NEOBUTÝ								
STARŠÍ VZTAŽNÉ ZÁJMENO			OHEBNÝ VODIČ VLEVO						2	POLO-OPICE				
INICIÁLY NEUMANNA				ZHROUCENÍ VYZAŘOVAT										
OHON					PSI LITINOVÝ PLÁT									
JEDNOTKA VÝKONU LODÍ NA DUNAJI						NORSKÉ PLATIDLO ŠÍČÍ VLÁKNO								
M	PST	NADŠENÍ OZN. ČES. LETADEL					CHLAPECKÉ JMÉNO TKÁŇ							
SRAZIT K ZEMI								SPORT. ZKRATKA ČÁST TÝDNE						
SEVEŘAN					CHVALO- ZPĚVY									
						ZMRZLÁ VODA				EGYPTSKÁ BOHYNĚ VÁLKY				
						KANADSKÝ ZPĚVÁK								
						M	TĚLOCV. PRVEK	ŘEKA V RUSKU OPŮM VLASTNÍ						
						PODNIK V PEČKÁCH								
						ZASE								
Založil jsem klub šeredů. Nechtěla byste převzít...						TÁZACÍ ZÁJMENO				SIFAKA, SKEF, YN, TEDEA, KILÁT, ÁBELES				

Nové knihy v obecní knihovně

Literatura pro mládež

Pro malé děti

V. Švejnová Abeceda
O třech medvědech a jiné pohádky

Pro dospívající

L. Lanczová Panna nebo blíženeček
M. Večeřová Hokejky
Naučná
Už to znám
Víš nebo uhodneš?

Literatura pro dospělé

Beletrie

R. Bradbury Jízda naslepo
P. Carr Pokušení
A. Clarke Rajské fontány
H. Courths-Mahlerová Šťěstí
I. Devátá V oblaku dezinfekce
J. Deveraux Příliv
C. Dexter Vražedné ambice
D. Francis Střepy
E. S. Gardner Muž, který se ztratil
J. H. Chase Nakonec musíš zaplatit
J. Plaidy Urozená zajatkyň
Z. Selementová Ten řidičák vrat
B. Svobodová Může za to babička
Z. Šmíd Za písní Severu
L. Vaňková Ty jsi dědic svého otce
M. Vievegh Román pro ženy
K. E. Woodiwiss Žhavé líbanky

Naučná

P. Novotný Ham a mňam 2.
P. M. Stange Nová kuchyně
B. Vurm Tajné dějiny Prahy
Rekordy České republiky - Příroda
Rekordy - Živý svět
Zvířata

Společenská kronika

V měsíci červnu oslaví jubileum:

50 let

Emílie Kuřová, MUDr. Eva Crhánková,
František Dvořák

55 let

Ing. Zdeňka Hálková, Milan Milošic

60 let

Růžena Dlapková, Jiří Šafránek,
Božena Jašová, Věra Stodůlková

75 let

Květoslava Dobrovodská, Oldřich Bílý

80 let

Anna Hroudná, Jana Ištvanová,
Marie Stejskalová

90 let

Anna Novotná

**Blahopřejeme občanům,
kteří oslaví krásné životní jubileum.**

Na tomto místě si dovoluujeme upozornit, že tuto rubriku považujeme za společensky prospěšnou a právně nezávadnou. Pokud si občané, kteří se dožívají životního jubilea nepřejí být zveřejnění, žádáme je, aby písemně tuto skutečnost oznámili do 20. dne v měsíci před vydáním zpravodaje.

Řešení z minula:

Svatební noc se pro málo schopného ženicha... ..jeví jako nekonečná.